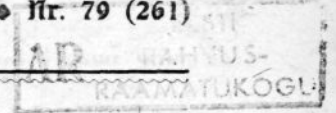

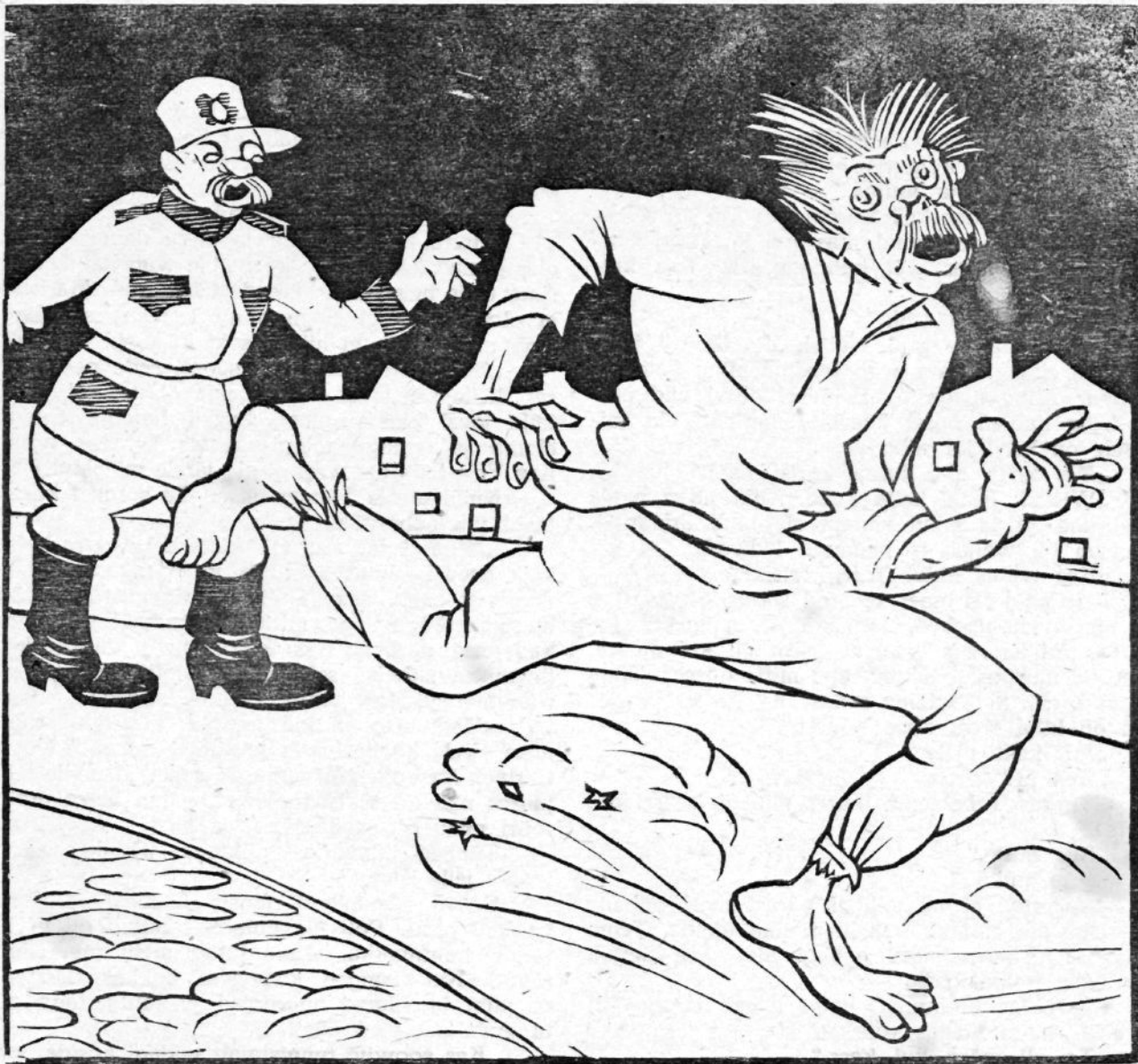
MEIE MATS

Tallinn, Harju, 46/15 ♦ Nädalleht ♦ 18 aastakäik ♦ 1920. ♦ September, 11 ♦ Nr. 79 (261)

1920. 9. 11.

Gori joonistus.

Hirmus unenägu.

— „Hei, mees! Kuhu te jooksete südaösel niisuguse hirmsa ajuga!“

— „Ma ... ma ... nägin unes Narwa karantiini!“

Prokuröör.

Lulse Westkirchi romaan.

(Järg).

„Ta oli kärsitu. Ütles, et tahtwat raha hoida. Tahtis selle Bantelni wiia oma sugulase möldri kätte. Ja kui inimesele head tahetakse teha, siis ei waadata asja peale nii täpisealt. Uus tüdruk Anna wõis juba 26. sept. tulla. Siin ütlesin ma: mine peale! Jah.“

Esimehe küsimise peale pidi Pott kordama, kes Marhenke lahkumise puhul tema juures olnud, mis tal seljas olnud, kes teda saatnud. Riided pandi talle siis ka ette. Ta tundis ära sinise pühapäewakleidi, musta rätiku, wäikse kuldkella. Ka Peeter Wegerichi käest leitud taalrit näidati talle. Kas ta seda tundis?

„Jah, üks niisugune oli Marhenkel küll. Ja tal oli ka auk sees. Mõnikord kandis ta seda ehtena kaelas.“

„Kas kandis ta seda ka ära minnes kaasas?“

„Kui tal ta kohwr is ei olnud, oli see tal wististi taskus raha juures.“

„Kui Marhenke kell 3 Johannes Mülleri seltsis Teie majast oli lahkunud, kas tuli ligematel tundidel keegi wõoras wõi kahtlane isik Teie majasse?“

Pott kehtas õlasid.

„Kas kella 3 ja 6 wahel „Poolkuus“ käis, seda ma ei tea. Seda peab teadma minu naine ja Marlen. Mina magasin. Eelmisel õhtul olid poisid kella kaheni öösel kaarta mänginud. Ja inimesele on kord ka rahu waja.“

„Mis kella ajal tulite kõrtsi tagasi?“

„Wististi peale kella kuue. Olin naise peale weel tige, et ta mind warem ei olnud äratanud. Kõueilm oli wäljas ja inimesed lödwad.“

„Kes wiibis õhtul Teie kõrtsis?“

Kristjan Pott luges wõõrad sõrmede peal üles mõned talumehed, kes kaarta mängisid, Johannes Müller, kes weel segasem oli kui müüdu. Siis olid mustlased tulnud, aga mitte ööseks jääda tahtnud, ehk küll wihma sadas. Ka Peeter Wegerich oli hilja weel sisse tulnud.“

„Mis kella ajal?“

„Kell 11.“

„Torkas Teile tema juures midagi iseäralikku silma?“

„Siis mitte.“

„Aga nüüd?“

„Mäletan, et tal millegi pärast meel pahane oli. Aga ma ei taha sellega midagi ütelda. Tema wihastas peaaegu alati millegi üle. See peitub nii tema iseloomus.“

„Awaldas ta muljet, nagu tuleks ta kaugelt ja oleks kaua wäljas wiibinud?“

„Ta oli märg kui kass.“

„Rääkis ta Marhenkest?“

„Küsis, kus ta on.“

Saalis tõusis nüüd liikumine.

„On Teile tuttaw, et Peeter Wegerich Marhenkega armuühenduses oli?“

„Ei, sellest ei tea ma midagi.“

„Kas teate, et Marhenke talle oma pildi kinkis?“

„Marhenke Wegerichile? See wõis wist küll nali olla.“

„Kas tunnete Marhenke käekirja?“

„Ma arwan küll.“

„Waadake seda pilti, tunnistaja. Kas on kiri seal taga Marhenke kirjutatud?“

Pott waatas ainult kergesti naerwale näole kahwatuks jääwal pilgul, pööras selle kohe ümber ja uuris kirjutust.

„Usun, et ta selle on kirjutanud,“ ütles ta siis.

Jälle tõusis adwokaat üles.

„Kas wõib tunnistaja meile ütelda, kas peale Wegerichi weel keegi teine Marhenke armastuse wahekorras oli?“

Pott kehtas õlasid.

„Johannes Müller tahtis teda naiseks wõtta.“

„Kaebealune tõendab, et keegi mees kambris Marhenke juures käis. Kas tunnistaja teadis neist käikudest?“

„Pott ajas enda haawatult sirgeks.“

„Herra kaitsja, mina ja minu naine — meie oleme alati kõlbluse ja korra üle walwanud. Oleksime meie neist külaskäikudest teadnud, Marhenke ei oleks pääwagi enam minu teenistuses seisnud. Aga ma ei usu, et niisuguseid käikusid ette tuli!“

„Marhenke peab oma sõpra, seda peent herrat, kelle seltsis ta Leiningenis õhtust sõi ja kes talle loosi kinkis, ometi kuskil tundma õppinud olema ja temaga mingisugustes suhetes seisma. Kas Teie selle üle weel ei ole järele mõtelnud?“

Nüüd tõusis Tüngen üles. Ta sõrmed kortsutasid üht paberitükki.

„Mina ei saa aru, mis otstarbeks herra kaitsja kõik need küsimused esitab, kuna rahasumma kadumisest ometi selgub, et siin tegemist on rööwmõrtsukatööga, aga mitte mõrtsukatööga armukadeduse pärast. Kas keegi mees Marhenkega ligemates suhetes seisnud wõi mitte, see ei wõi rööwmõrtsukateo juures kaalule langeda?“

„Mina selgitan iga asjaolu, mis minu nägemise järele kaebealusele kergitust annab,“ wastab Gerlach ärewalt. „Missugused asjaolud mulle selle juures näwad tähtsad olewat, palun herra prokurööri minu otsustada jätta.“

Tüngen kumardas pilkawa wiisakusega ja wõttis jälle istet.

Samal silmapilgul tõusis kaebealune istmelt pooleni püsti. Poti ülekuulamise puhul oli ta julgunult kohtunikka, wannutatud mehi jne. silmitsenud. Kui Tüngen kõnelema hakkas, terawnes ta pilk, ta silmad suurdusid ja tahtmatuna ajas ta enda poolteed püsti.

„Kas soovite tunnistajalt midagi küsida, kaebealune?“ küsis esimees. „See õigus Teil on?“

„Ei,“ wastas Peeter Wegerich pikkamisi, lahus mõtetel, nagu mingisuguse mõtte rõhu all seis-tes, millest ta jagu ei saanud, „Ei!“ Ja istus jälle pingile.

Gerlach kõneles edasi: „Kas Marhenke sai palju kirju?“

„Jah, kirju ning kaarte — veel enam kaarte.“

„Kiriutas ta ise ka kirju?“

„Jah, aeg-ajalt.“

„Näгите adressisid?“

„Ei, ta pistis nad ikka kohe maja küljes seiswasse postkasti.“

„Sai ta ka sel päewal, mil lahkus, kirju?“

„Seda ma ei tea.“

„Kas Te siis kirjakandjat hommikul ei näinud?“

„Ei, ma wiibisin kartulipõllul. Sulane Sonntag wõttis kartulid, mida waja oli pärast lõunat Firtami õpetajale wiia, Siis aitasin teda neid wankrisse panna.“

Gerlach lõpetas küsimise ja esimees asus proua Marhenke külaskäigu juurde, mis see tegi, kui tütar Bantelni ei ilmunud.

Pott andis hea kirjelduse ema kurbusest. Ausa mehe kaastundmus wärises selles.

„Teie saatsite siis ta jälle Leiningeni ja teatasite politseile ta kadumise?“

„Jah, herra esimees. Niisugused naised ei tea ju midagi ja inimesel on ju kaastundlik süda rinnas.“

„Politseikommissaari protokollist selgib aga, et Teie seekord neiu tapmist ei uskunud. Teie awaldasite arwamist, et ta wõiks armsamaga wäljamaale põgenenud olla.“

„Kes siis mõtlebki kohe nii paha, herra esimees? Wanemate inimeste teades ei ole meie ümbruses veel iial mõrtsukatööd tehtud. Ja Doorra oli lustilik neiu. Temast wõis juba kõike uskuda.“

„Kas mäletate, kudas Peeter Wegerich ennast awaldas, kui surnukeha leiti?“

„Mina teda neil päewil ei näinud. Ja ma usun, teisedki ei näinud teda.“

„Kas tahate sellega ütelda, et ta ennast peitis?“

„Seda mitte. Ütlen ainult, mis oli. Mina teda neil päewil oma kõrtsis ei näinud.“

„Oli tapetu tugew neiu?“

„Tüse, terve tüdruk.“

„Siis wõiks arwata, et tapmise eel wõitlus oli, mille juures kas Marhenke wõi mõrtsukas, wõib olla ka mõlemad, wõrjiseid haawu said?“

„Jah, oma elu eest wõis see tüdruk küll wõidelda.“

Jälle tõusis Gerlach üles.

„Kui kaugel seisab jalgte Bantelni maanteest?“

„Umbes lasengu maa.“

„Kui Marhenke wõitles oma mõrtsukaga nii kaua, et siidirätik, millega ta ära kägistatud, kas tema wõi mõrtsuka haawust werd täis imbus — kuidas seletate siis, et ei maanteel ega mujal keegi ta appikarjumist ei kuulnud?“

„Sellest ei saa mina aru,“ seletas Pott.

„Prokuratuurale,“ ütles esimees, „on see tõenduseks, et mõrtsukatöö mitte jalgteel, waid sü-

gawamal metsas toime pandi.“ Ta pööras jälle Poti poole. „Ütelge, tunnistaja, kuhu läks kaebelalune, kui ta teilt 25. sept. õhtul lahkus?“

„Seda ei wõi ma kindlasti ütelda?“

„Kas teate, kuhu poole ta läks — kodu, küla wõi metsa poole?“

„Ta läks metsa poole?“

„Teate seda kindlasti?“

„Jah, kindlasti!“

Pott tohtis kõrwale astuda. Järgmine tunnistaja oli Ficke, kes aga wähe ütelda teadis.

Temale järgnes Marlen. Ta oli hea kirikukleidi selga pannud ja ta terawad silmad särasid agarusest. Ei olnud tarwis temalt ta teadmisi tilgakaupa wälja pigistada. Ei oleks esimees ta kõnewoolu takistanud, ta oleks kõik ära uputanud. Ometi oli see selge pilt, mis ta tunnistusest saadi: lahkumine Marhenkest, wihmaõhtu külakõrtsis, mustlased, Peeter Wegerich, kes walgetwerd Doorra järele küsis.

„Kas tundsite Peeter Wegerichi kui wägiwallatarwitajat?“ küsis esimees.

„Kindlat wägiwallategu ei teadnud temast keegi, aga ei olnud ka kedagi, kes temaga wihastegemist tahtis teha.“

„Teab tunnistaja armastusest tema ja Wegerichi wahel midagi?“

„Tean ainult, et ta Doorast iseäranis pahasti rääkis.“

„Wegerich oli Teie toanaaber. Kas mäletate, millal ta öösel wastu 26. septembrit koju tuli?“

„Tema tuli alati wäga korratult koju, läks tihti öösel ka jälle wälja. 25. sept. õhtul wiibisin ma ise kuni poof kaheteistkümmeni „Poolkuus“.

„Kas Wegerich lahkus enne Teid?“

„Natuks aega enne mind; ma aitasin kõrtsinaisal veel asju pesta, sest et Doorat ei olnud.“

„Ja Wegerich oli juba kodus, kui koju jõudsite?“

„Seda ei wõi ma ütelda. Tuli ta hiljem, siis tuli ta õige tasa. Mina seda ei kuulnud.“

„Kas arwate, et ta kõrtsist koju läks?“

„Ei, ta läks arwatawasti teisele poole.“

Jälle tõusis Gerlach üles.

„Kas Marhenke tunnistajale wahest midagi teatas oma suhest mõne mehe wastu?“

„Ei. Marhenke ei rääkinud iial niisugustest asjadest.“

„Kas kuulsite wahest muidu, et tal peale Wegerichi ja Mülleri mõne mehe wastu veel suhteid oli?“

„Jah, räägiti paljugi. Aga midagi, mis ma wande all wõiksin tunnistada, mina ei tea.“

„Ehk ütlete, mis räägiti?“

„Ma palun herrat kaitsjat silmas pidada,“ lisas Tüngen, „et Siebenhauseni kontrollleerimata tühijutt kohut wististi ei wõi huwitada.“

„Ja mina panen rõhku selle peale, et tunnistaja minu küsimise peale wastab,“ wastas Gerlach wihastades.

Järgneb.

Kultuur.

Algeris, wist, ma ostsini pruuni neiu;
nii paenduw kasw, nii tore silmis läik,
poolpaljas keha, uhked rinna jooned
ja metsalise, julge, tugew käik...

Me wärinasse wajusime tummalt
ja rikkalt suudles tume neiu mind.
Kes teab, mis rääkisid need suured silmad?!
Kuid, kuumas kires paendus tema rind...

Meil aga ise pakuwad end naised,
kes otsani on õrne tundeid fäis.
Nad räägiwad...! Kuid kirest on nad waesed.
Neid põlgab see, kes lõunamaadel käis.

H. v. K-kk.

—o—

Ekskursioon Narwa kunstitemplitesse.

I.

„Wõitleja“.

Joa orus nägus kunstitempel —
selts karske „Wõitleja“; see krempel
hää kuulsuse on saanud osaks:
kunst hapendud kwadrilli proosaks!
Poeese Sewerjānin möögu,
balletis Karrē kintse löögu, —
saal tühi haigutamas wastu.
Ent tantsuks korra saali astu:
o, jumalad, o, kõrged taewad!
Ruum tulwil täis kui silke laewad;
on nagu peetaks öö paraadi
ja pauguks püssid takkalaadi —
nii tantsib Narwa, tantsib hurmas,
nii tantsima saab hauas, surmas,
sest unustad kõik — lehmad, sea,
kui keerutab sind linnapea...
Balleti-õhtut nägin wiimast:
mass tuikus, lallas („wurtsust“? piimast?);
kui tigu wenis pidualgus,
kuu wajus unne, kadus walgus.
Läks õhtu armsalt „käsi kaudu“.
„Manöövroid“ hõlpsam oli handu:
kes maias — loshes mainis „suhte“,
kes tikuwalgel luges lehte,
umbropsu mõni musu jagas,
kes tüdind kõigist — rahus magas...
Ma lahkusin. Kuis lõppes lugu, —
sest väikib alles ajalugu.

II.

Five o'clock „Eesti seltsis“.

Taas oli öö pidulik tund:
saal lallas kui Wene bordell,
õhk tuiskas konfettide lund,
tants wõlus kui moodne nowell.

Bufett. Hüatsindid ja moon.
Laud ägamas wiinade wees.
„Posharna“ orkestri sünk toon.
Ja paare kui sipelgaid mees...

Ent laua all wiibi las' silm:
põlw põlwega „sassis“, põlw, jalg...
kui lõpmata kinode film!

Ei tea, miks nii õhetab palg...
Waid tuuse näen ridades neis.

Silm naistele armsalt teeb pai.
Kuid äkki... „Sa kuradi weis!!!“
Ja kusagil karjatus: „ai!“

Lõi laineid siis Soodoma taud:
pääd sihtis waid taldrek ja tass...
Fars... Protokoll... trellide raud...
Tont wõtku teid, kunstid ja mass!

III.

„Posharna“ aid.

Kui kannad põues bumerangi,
käes pistoli ehk tammekangi, —
„Posharna aida“ wõid siis minna
ja lüüa lärmi üle linna.
Kõik „kampus“ siin on irreaalsed:
murdwargad, libuksed banaalsed,
all paadi ist'jad, metsawelid...
Kui mürtsatawad walsi helid,
siis ihud hüpatakse wahtu,
et päewal kolmel nad ei jahtu.
Antraktis sülelused, musud...
(Ent tulikumad weel need rusud!)
Weel lõpuks löömingu teed kaasa
ja... kümme marka ongi tasa!...

30. VIII. 20.

J. Hõbelaisk.

—o—

Õnn.

(Blamaashi poees.)

Ropp öö kui rööwel õues hiilis
ja taewas haises, nagu kraaw.
Mul rinnus weri sooni wiilis
ja põles suu kui täägi haaw...
Su buduaaris õitses päike
ja naersid astrad walges waasis,
ja kandelaabril küünal wäike
mind salwas surewas ekstaasis.
Ja, noor hetäär, siis sulle mina
tõin ohwriks portimonee ja hinge;
ma teadsin küll — su arm on küna
täis süngeid lämmastawaid winge.
Ma olin pöršas, armukünaft
õin kerre wiimse solgi tilga,
end rõngastada lasksin ninast
ja sain kui pöršas — pörša palga!
Ma tänan sind, ja õnne andsid
mul' jüski, kõigest rääkimata,
ja hetkeks taewasse mu kandsid
kus talitasin keelamata.
O, suured sead, lõuad wahul,
maa peale taewa toowad rõõmuks,
kuid wäiksed pöršad on ka rahul,
kui taewasse neid wiidakas wiiwuks!

Gori.

—o—

Daami laul.

Naisterahwa ilu iga mees
 armastab siin patuilma sees,
 olgugi, et ütlevad,
 hinge meis ei leia nad,
 et me õleme, kui roosid head,
 kellel siiski aga omad wead.
 Oma jõu peal' wäga uhked nad.
 Wõita meid nad tahawad.
 Nõrgad me, kuid paluwad,
 põlwili me ette langewad.
 Oh, need tillu jalakesed
 ilma ära wõidawad,
 sinisilmad, käekesed
 mehi köidawad.
 Ja kui naine ainult tahab,
 ikka oma jonni a'ab.
 Tagatipuks ikka wõidab,
 kahekesi kui on nad...
 Usutan teid, põhjust pole ju,
 karta mehi, kellel jõud on suur.
 Meist nad jooobnuks jääwad nii —
 nendega mis tahad, tee.
 Ju'gelt wastu iga mehele!
 Oma kawaluses lollid nad,
 püüawad küll, püüda tahawad,
 aga plaan ei korda lää,

katsuge, eks seda näe,
 mis teil üle jääb ja mis ei jäe.
 Oh, need tillu jalakesed
 ilma ära wõidawad,
 sinisilmad, käekesed
 mehi köidawad.
 Tingimata meie wõrku
 iga mees jääb siplema.
 Mahl kui wäljas, mingu põrgu!
 Mäng on otsas siis... Ai-daa!..

—o—

MÖTTEMÖLGUD.

Et inimesed kõik ühtewiisi mõtlewad, — sellepärast need suured tülid tõusewad.

Punkt on küll tühine asi, aga ta wõib suuri asju lõpetada, ja kui ta maailma keskk kohta juhtub, siis paneb ka kõige suuremad suurused enese ümber keerlema.

Kui mägi Muhamedi juure ei tule, siis — Muhamet mäe juure ka ei lähe!

Ainult warguse läbi omandatud miljonid on ausalt saadud.

B. del M.

Heategijad.

G. Tõnisson (Gori).

Enesetapja.

R. Kullerkupp.

Kui oleme nii rumalad elu mõistmises, mis võime siis teada surmast?

Konfuzius.

Me elasime mõlemad mööbleeritud tubades, mina — kahekümnewiieaastane noormees ja tema — Amalie Roosileht, kahekümne kolme aastane neiu.

Ühel päeval, kui ma kirjutasin nowelli, koputati seinale. See oli märguanne — tema kutsus mind. Kuigi ma just praegu sattusin kirjutuse hoosse, wiskas in sule käest ja ruttasin ta tuppa, hammustades alla olematud hapu-kurki.

Tema istus kushetil waikselt, käes waike pude-like. Peale terwitust, näitas ta seda mulle ja ütles:

„Waadake, mis see on?“

„Päris harilik pudel,“ lausufin.

„Sugugi mitte — see on kihwt,“ sõnas ta.

„Kas teie ei näe, et siin on pealuu peal.“

„Tõega,“ lausufin ükskõikselt. „Keda teie siis mõtlete kihwtitada, kas tädi, et saada kõike pärandust või rikkast onu?“

„Ei kumbagi neist. Ma tahan kihwtitada ennast.“

Amalie waatas mu peale, soowides nähtawasti mu näost kui raamatust lugeda, mis mõju ta lause mu peale awaldas. Kuid mina wastasin kõige külmema rahuga:

„Soowin teile kõige paremat kordaminekut.“

Amalie waatas mu peale imestades, etteheit-walt. Ta arwas wististe, et ma ehmatan, hüüan:

„Jumala nimel, mis teil arus, — elu on ju weel nii ilus ja teie nii noor!“ Kuid et seda ei sündinud, ei a allatatud.

„See on hea,“ ütles ta, „et teie mulle kõige paremat kordaminekut soowite. Seda ma teist us-kufin.“

Ta peatas hingates raskelt, aga mina mõist-sin, et ta seda minult ei uskunud mitte — wähe-malt selle silmapilgu ni mitte. Siis küsifin:

„Aga lubage küsida, miks teie siis mind siia kutsufite? Egas ometi mitte selleks, et ma teid aitaksin kihwtitada?“

Ta hingas raskelt ja lausus:

„Kuigi mitte selleks, kuid... Teate, ma taht-sin, et teie mind julgustaksite ennast tappa. Nais-terahwad on nõrgad. Teie wõite aga mind tublisti toetada, tehes selgeks, et surm nii hirmus ei olegi.“

Ta hääles kuuldus pilge, etteheide. Kuid ma ei hoolinud sellest.

„Tähendab siis, et elu on teile ikkagi arm-sam kui surm?“ küsifin. „Kui nii, miks teie siis ennast tappa tahate?“

Ta naeris kihwtijelt:

„Niisama, lõbu pärast. Tahan maitsta seda lõbu, mida mulle tühjus ja olematus annab. Ai-nult hirmus on mõelda, et sa hingad ära kui aur, kaod, hahtud kui suits. Sellepärast palun mind julgustada.“

Aha, rebane, mõtlefin endamisi, ja ootad, et ma hakkas sulle ette maalima igawese tühjuse ko-ledust ja waimu ihust lahkumise hirmust, et sind meelitada ellu jääma. Eksid, wennike! Waljusti aga alustasin:

„Nii siis — teie soowite surra. Teie olete aga elu. Elu on waim ja waim ei wõi surra. Mateeria sureb ainult keemilistes käärimistes, mis ei lase teda hanguda; ta kirstalliseerib alati, selleks, et uuesti ärgata põrmust... Surm ei wõi teile olla hirmus, sest teie olete surnud tuhanded korrad, et uuesti edasi elada teises elus.“

„Tähendab, et ma olen juba ennemgi sündi-nud?“ küsis ta, tõstes kihwtipudeli oma palge ette ja waadates seda.

Ma mõistfin: mulle anti jühus seda ära wõtta. Kuid ma ei teinud seda.

„Kui ma olen näituseks, tuhat korda maha maetud, siis olen ka tuhat korda hällis olnud?“ jatkas Amalie. „Siis on mul olnud tuhat ema, tuhat isa, tuhat waderit? Tuhat korda on mind ristitud, tuhat korda olen õppinud lugema ja kir-jutama, tuhat korda olen õlnud laps, tuhat korda wana?.. Kui see kõik nii, siis oleks olnud mõtteta surra — surra, et uuesti alata otjast peale, mis juba sadanded korrad alatud. Imelik, et see ära ei tüüta!“

Tema oli kawal, kuid mina weel kawalam; ma jatkasin:

„Sellepärast just paljud surewadki, tapawad en-did, et neid tüütab elu edasi elada, mis juba tut-taw. Nad tapawad, et elada teist elu, waimlist elu. See elu ei ole lihtne keemiline mateeria muu-tus. Elu on kestaw. Mateeria on illusioon, mis ei esita eneses ainustki reaalsust ega salapärasust, nagu paljud arwawad, futurist Marinetiga eesotsas. Ai-nult elu esitab eneses reaalsust ja saladust. Ma olen elu. Teie olete elu. Meil on olnud palju kehi ja meie oleme paljude ihude omanikud. Teie olete õ-nud kala, sisalik, lind, krokodill. Teie olete ede-nenud loomast inimeseks, edenete inimesest üli-inimeseks, üliinimesest jumalaks. Ja mida rutem teie surete, seda kiirem on teie edenemisprotsess. Seda suuremat wõitu saawutab teie waim, see iga-wene elu süda, mida ajamõök iialgi ei surma.“

Ma peatasin; Amalie kuulas tähelepanelikult, keerates kihwtipudelit käes. Ma ei näinud se-da pudelit aga ikkagi weel. Ta lausus sa-pifelt:

„Teie selgitate mulle olematuse saladust wä-ga silmapaiswais wärwides. Ma leian nüüd, et surmal on suurem mõte, kui elul. Surm lähendab meid enam tõele, eks?“

„Nimelt. Surm ei wii üksnes tõele, waid igawesele elule, elule, mis waba ühiskondlikke traditsioonidest, wäiklastest soowidest, enesekasult, pettusest... Nüüd küllalt sissejuhatusest. Tõh-in tõsta klaasi teie huulile?“

„O ja, wäga hea meelega,“ lausus Amalie ja surus ije kihwtipudeli mu kätte.

Ma lugesin tema filmist aga, et ta iial end ei tapa, waid et ta pudeli andis mu kätte täis lootust, et ma selle purustaks. Kuid mul ei olnud mingisugust tahtmist seda teha. Ma tõstsin pudeli ta huulile, küsides:

„Tahhin nüüd kallata? Kui teie keha praegu hangub, sureb, jääte ometi ellu. Waim ei sure. Kui meie lõikame näituseks teilt nina peast, olete ihulikult wigastatud, eks? Kuid kas waim on sealäbi wigastatud, inetuks muutunud? Ei sugugi. Et waimu wigastada ei saa, siis ei saa teda ka surm kägistada. Nii siis — surma ei ole.“

Ma tahtsin klaasi ta suhu kallata, kuid ta surus huuled kramplikult kinni. Ta silmad põlesid wihatulukestega ja kui ma klaasi tagasi tõmbasin, lausus:

„Hä... hä...“

Kuid mina kasutasin parajat juhust, ja pistsin enesetapjale kihwitipudelikese kaela hammaste wahese ning kallasin siju ta kurku, hoolimata enesetapja wastupanemisest. Siis tegi enesetapja meeletut katset kihwiti wälja sülitada ja sõrmi kurku toppida, kuid ma ei lasknud seda sündida, pannes oma käe ta suule.

Kui olin kindel, et ta kihwiti alla neelanud, lasin ta walla, tundes tema waatlusest kõige juuremat löbu.

Enesetapja oli väga kohkunud, wihane ja hirmunud, et oli joonud tühjaks kihwiklaasi; ta hüüdis:

„Müüjugune häbemata — kihwitaja!“

Järgmisel silmapilgul kargas istmelt ja tahtis ukse juure rutata, kuid ma tõmbasin ta tagasi, keerates ukse lukku ja pistsin wõtme tasku. Siis ruttas akna juure, kuid tuba oli kolmandal korral ja ma nägin, et tal oli niisama wahetahmist sealt alla hüpata, kui oli tahtmist olnud kihwiti juua.

Ta langes toolile jõuetuna, surmailme näol ja sihistas:

„Mu Jumal, mu Jumal! Mis saab nüüd?... Teie olete kõige närusim inimene maailmas!.. Laske mind ... laske mind ometi, et ma telefoneriiks tohtrile ... jooks piima ... jooks kohwi... wõid ... et ... et see kihwt ... see hirmus kihwt tuleks minust wälja...“

Mingi korin mattis ta hääle. Ta haaras kättega peast, nagu hõõguw, ruskaw, silmis wõõras, tardunud ilme.

„Teie, enesetapja, käskisite mind aidata teid surra,“ lausufin, tundes südames midagi sooja, hõõguwat, otsekui oleks mu rinnus hõõguw tuhk. „Ma tegin seda teie pärast — teie peaksite mu wastu weel tänulik olema. Et elu on teile kallis, see on truisim, mis minus iialgi ei ole äratanud kahelust — sel põhjusel astusin selle sammu, et teid aidata seda kallist elukest maises ihus lõpetada, et seda rutem leida hingele parema kesta, mis, wõib olla, nii enesearmastaja ei oleks.“

„Ärge rääkige!“ hüüdis Amalie, toppides käed oma kõrwade ette. „Ma ei taha teid kuulda!..“

Ma mõtlesin, et teie olete inimene, wõtate pudeli mu käest, purustate selle, istutate mu rindu elurõõmu seemne, aga teie ... teie kihwitite mind... Oh Jumal!... Ma tunnen juba, kuis ta lagub laiali mu soonis ... juba ligineb südamele midagi külma ... külma, kui surma kondiline käsi...“

Ta tõstis käed kõrwade juurest filmade ette ja hakkas nutma, kramplikult, ahastuslikult, meeleheitte wiimases hoos.

Hõõguw tuhk mu südames lõi lõõmama, leekima: ta kuumus pani kõik kuid wibreerima mu kehas. Nüüd, waid nüüd liigutas end mu süda.

„Teie ... saatanas ... teie ei tee mu päästniks mitte midagi ... aga mitte mi—mi—midagi,“ nuuksus ta.

Siis ütlesin järsku:

„Teil ei ole waja enese päästmiseks enam mitte midagi ette wõtta, weel wähem minul teie päästmiseks.“

Nüüd kuuldus kui surija wiimane ohe:

„Seft et kõik on ... on otjas.“

„Ei — seft et teie olete päästetud. Teie elate, seft teie käes on miljardide elude wõimalused. Elu külbab elu, kuigi ta ka elu sööb. Teie elul on kõige suurem wäärtus, seepärast teie ka elate. Teie elul on minu silmis wäärtust, seft et teie oma elu kõrgeks hindate. Elada on sigadus, kuid olla eluta mädanew raibe on weel suurem sigadus. Ennem olla elaw lind kui surnud kalju. Ennem olla kala, kui liiw mere sügawuses. Ennem olla jääsk, kui surnud elewant. Mis kaju oleks, kui ma ka hüllgaks kui rubiin, kui komeet, kui ma olen ometi surnud? Mis aga puutub hingesse, siis ... kõige pealt — ma olen materialist.“

Amalie oli tõusnud üles. Ta nägu oli kui punane lill, kui pokaal täis punast likööri. Kuid ma lugesin ta silmist uskmatust.

„Jumala nimel, ütelge, seletage, kuidas on see võimalik, et see kihwt, mis ma joon, on mõjuta? Ma ei mõista midagi, mis teie kõnelete... Ma lähen hulluks.“

„Siis kuulge, miks kihwt mõjuta. Kord, kui ma teid teie toas ootasin, wiisin pudeli, kus peal surnu pealuu ja kus teie ütlesite kihwiti olewat, oma tupp ja kallasin siju oma pudelisse, pannes sisse õige kanget wiina.“

„Ja miks ... miks tegite seda?“

„Seft mul ei olnud lootust wõita teie armastust. Aga miks tahtsite teie seda juua, kuigi teie nii väga elu ihkate?“

„Sellepärast, et mul ... waadake, sellepärast, et mul ei olnud lootust wõita teie armastust.“

Ta pööris pea häbelikult kõrwale. Kuid järgmisel silmapilgul ühinesid meie kuuled kirglikus ekstaasis.

—o—

Kahelane meelitus.

— „Teie olete väga ilus ja meeldiw, just nagu minu surnud õde.“

P. pois.

Ameerika ei taha rajariike tunnistada.

Gori joonistused.

HEA ONU

— „Armsad lapsed! Ma olin teile hea onu ja rõõmustasin teid kingitustega. Nüüd minge selle onu juurde, olge talle head lapsed ja ta rõõmustab teid veel magusamate kingitustega.“

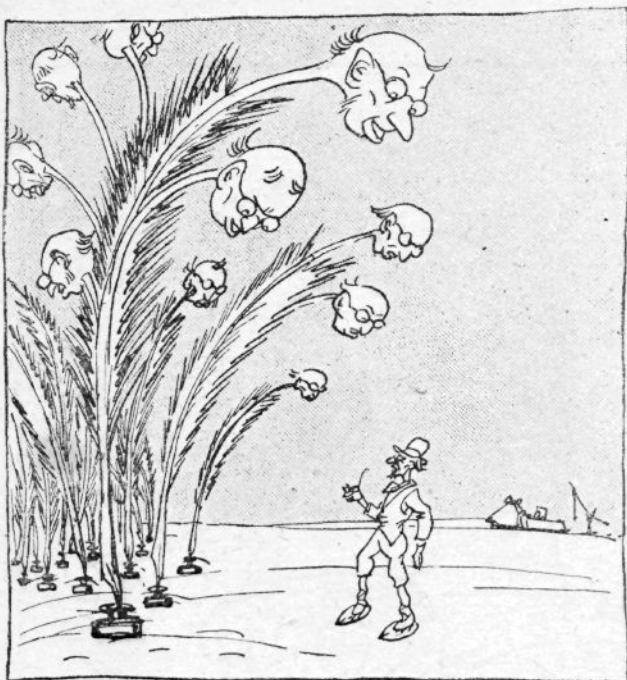
Wäljamõistud.

Proua Nahkhiir: Proua Nahkkats, teie pakute need klaasid ja taldrekud mulle müüa? Mina olen aga teada saanud, et need asjad N. Jõelgi oimelaua omad on.

Proua Nahkkats: Olge sellepärast mureta, proua Nahkhiir, need nõud on juba ammuugi pidudel katki löödud nõude nimekirjas.

Bürokratismi taimed.

Eesti Mats: „Küll on põuased ja wiletsad ajad, aga see tuhande pealine umbrohi aina lobbab... Kahju ainult, et need pead tühjad on ja tuul neid maha rabada ei saa!”

Ringi ümber päewasündmuste.

Jnts ife.

Antwerpeinis mängud läbi.
Meie Eesti 'i näind häbi.
Oleks sport poliitika,
Kergemast wõiks hingata.

Kogu ennast puhkand wälja,
loota jäl'l, et Mats saab nalja.
Jonn on puus ja suus tal urb.
Naljakas — kui poleks kurb.

Keesdud kroonu autodega
aada ümber daamidega,
aga harjumus see juba,
waja minna ümbert luba.
Kuid et mitte häbi teha
kroonule, seks waja wähe
panna ette autol maske,
nummert weid' grimeeri laske.
Wõtaks tont, miaks autol ka
häbet ei wõi ajada?
Pealegi, kui kroonu au
päästab Reimanni see nõu —
erauto wõib ju sõtta
miilitsale näkka näita.
Küsjada ei maksa siin,
kelle oli kuid bensiin.

Leiti wiinaladu suur.
Paguni all kurja juur
polewatki wahel uudis.
Kesje seda usku suutis!
Kapten tahinud teenida,
kuid ei, waene, teadnud ta,
et ka selles „merewees“
wahel omad „miinid sees“.
Ja nüüd kõik komandoga
miini otsa sattus ta.

Piiritus see lähed pähe.
Aga sellest weelgi wähe,
samagonn teeb seda ka —
waja weidi wõistelda.
Ja kus mõte sellel plaanil! —
Piiritus ju aeroplaanil.
Näha seda sai ju Soome.
Ja kui üllatuse loome —
Jumalale taewa ka
wiime wiina waadiga.

Erkat sünnib, ä'ä tee liiga!
Rahwaere wanapiiga
oma wärdjast waimustatud.

Ülidemokratism.

Endine siseminister Hellat
töötab Olustwere mõisawa-
litseja juures moonamehena.
Ajalehest.

Motto: „Maha müüt! Ela-
gu wärske sõnnik!”

— „Wiimaks ometi olen ma enesele paraja tööala leidnud!”

„Rohkem enesepiiramist! Rohkem enesekitsendust!..“
Ajalehtede moodne juhtsõna.

Gori joonistused.

Suured ja tähtsad ninad piiravad ja kitsendavad endid suure ohvrimeelega — nad istuvad sõitotes tõldades kutsri kohal.

Ka söögi ajal piiravad ja kitsendavad nad endid viimse võimaluseni ja heidavad en-list kõik ülearuse uhkuse, nagu kahvlid, noad, lusikad. Ka napsu võtavad pudelist.

Nõnda lõpewad ju patud.
Iga Sots see ääriweeri
annab mõista, registreeri
wõi kas päris laulata
tahab Erkat' mammaga.
Räägitaks — wast muidu nõgi —
lapsel päranduseks tõi.
Kumb on õige, kumb on süüis,
seleta wõiks Dr. Lüüs.

*

Räägitaks weel paha nalja.
Hulgas neil, kes wiidi wälja
Wenemaale streigi eest,
noh, need 61 meest,
hulgas neil üks olla olnud,
kes ei seepär'st tööle tulnud,
et tal olnud puhkeaeg,
täitsa lubat wahkeaeg.
Kui see nii, siis olge lahked —
'i maksa ühti olla uhked —
eksiikombel jattund see —
wõiks ta tuua tagasi.
Wenemaale ka see rist,
kes ei ole kommunist...

*

Kui te elate weel aasta,
kannatate kõike saasta,
siis teil jälle elu hea,

jälle kapis suhkrupea,
jälle peenet nisujahu,
leiba, et ei poodi mahu,
piima palju nagu wiina,
puid on küll, ei külm tee piina,
igas majas telefon
ja elekter sees kõik on,
korterisi küll ja küll...
Ärge arwake, ma hull.
Ootake weel mõned päewad,
siis te silmad ise näewad —
seda kõike lubatakse
(tehtaks ju kui lubatakse),
ainult, teadke walige
sinna Riigi kogusse.

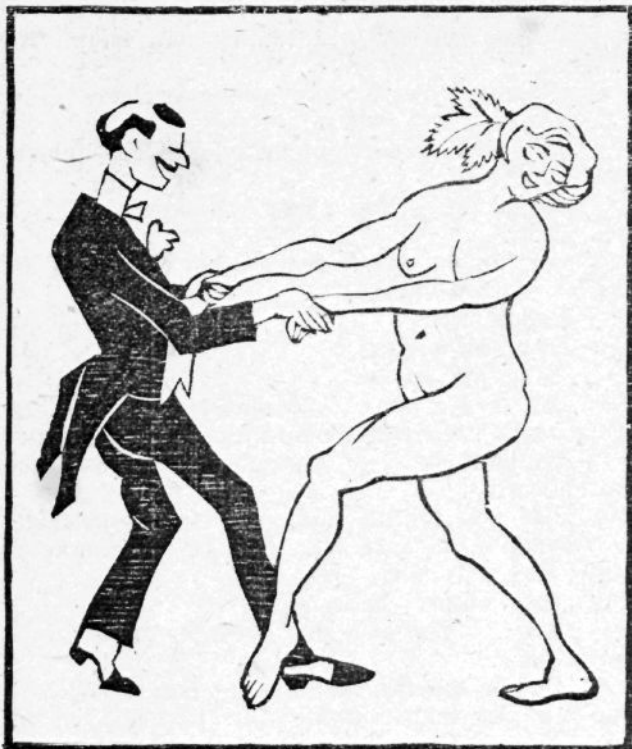
—o—

Uspulise küsimuse lahendamine.

Ilmaimeks olnud Juudi rabbi Wene batuschka juures külaliseks. Wiind siis ka peremees külalise rohuaeada jalutama. Roosipõõsa juures peatama jäädes, murdnud batuschka kena lõhnawa õie ja ütelnud: „Niisama ilus, kui see roos, on meie usk, sinu usk aga pole muud, kui see nõges seal põõsa all.“ Hebreä mees polnud ka laisk, kergitanud natukene oma kehakatet ja pühkinud õigeusu sümboliga oma istekohta, ise seal juures sõnades: „Batuschka, katju ka minu usuga sedasama teha!“

— Sarwik. —

Marodööride ja waraste ning teiste tähtsamate ninade abikaasad piirawad endid selle sõna kõige sügawamas mõttes, wiskawad nurka kõik uhked toaletid ja kannawad ainult wiigilehte ... juukstes.

Ainult tööline, täitmata nahk, ei piira ega kitsenda ennast põrmugi, waid häwitab kuhjade wiisi igasuguseid tshekka.

Kokkuhoidmine.

Isa: Oh, minu kallis laps! Mu süda tahab lõhkeda, kui ma selle peale mõtlen, et sa telse maailma otša sõidad.

Poeg: Ära nuta, isa! Oleme julged. Kuresaar — see pole siiski veel ilma äär.

Isa: Mõttele, mu poeg! Sina pead sõitma üle sügawa, tormise mere, läbi mäsulise Muhumaa, kus nii hädasohtlik. Kas jõuad sa õnnelikult kohale?

Poeg: Katsun jõuda.

Isa: Sa teatud ju mulle, minu warandus, et õnnelikult kohale oled saanud?

Poeg: O, jah! Telegrammiga.

Isa: Telegrammiga? Hm... hm... Sa ei tea wist, et telegraaf nüüd sõna pealt 2 marka wõtab?

Poeg: Muidugi. Ja iga telegrammi eest tuleb mitte wähen, kui seitse marka.

Isa: Mõtle ometi, kui palju see maksma tuleb: terve hunik raha. Aga ega ka sest suurt ei ole, kui mina sinust mõni päew hiljem teadust saan.

Poeg: Hea küll. Ma saadan tähtkirja.

Isa: Tähtkirja? See maksab 4 marka. Ei

ole küll kallis, kuid nüüd on post nii korralik, et ka liht kiri kätte tuleb. Siiski poole odawam!

Poeg: Isa! Meil ju sinuga saladusi ei ole ja kirjutada tuleb ainult mõni sõna. Siis saadan ma sulle parem postkaardi...

Isa (pisaratega): Ja niisugusest targast lapsest pean ma warsti ilma jääma... See tuleb ju maksma ainult üks mark! Ja siis saan ma teada selle saatusest, kes on luu minu luust ja liha minu lihast. Aga tead mis?... Ma tahan sulle veel odawamat kombinatsiooni ette panna... Kuresaare jõudes, wõta üks wana ajalehe tükk ja tee sellest kirjaümbrik, kirjuta taskuraamatu lehele minu adreß ja kleebi kartulaga ümbrikulle. Mingit kirja ei ole tarwis — postpaber on nüüd kallis, aga sa wõta üks teine tükk ajalehe paberit ja pista ümbrikku. Siis lase kiri ilma margita postkasti, ja mina saan siin juuremaksu kirja. Aga kui kirjakandja kirja minu kätte toob, ei hakka ma sugugi juure maksma ja ülepea ei wõtagi wastu teda, sest siis ma tean juba, et minu poeg, minu kallis warandus, õnnelikult ja wigata kohale on jõudnud.

W. W.—er.

Sügise.

Ed. Iroonia.

Taewas tilgub läbi, nagu tõrnamata katus. Rahwas tõendab, et sügise olla kätte jõudnud. Kalender mäitab küll alles suwet.

Aga uus kalender — uued ajad...

Kewade tuli uue kalendri järele, juwi tuli uue kalendri järele, — sügise tuleb ka uue kalendri järele.

Waletab, kes tõendab, et taewataat wana-meelne mees on ja ajaga ei oska ühes hää!

Näe, taewataat sai aru kohe, et uus kalender, siis waja ka aastaaegu natuke nihutada. Kas see pole selge tunnus edumeelsusest!..

*

Tallinna majaperemehed murravad päid, kuidas korteriüüri kergitada.

Ja waat', nad panewad üürnikule järgmise arwe ette:

Korteri üür	50 marka
katuselappimine	100 "
pühkemekasti tühjendamine	50 "
mustuse koristamine	100 "
weemaks	20 "
korstnapühkimine	10 "
kuuri tarwitamise eest	300 "
köögi tarwitamise eest	200 "
keldri tarwitamise eest	200 "
pööningul käimise eest	100 "
läbi õue käimise eest	150 "
wäljakäigukoha tarwit. eest	300 "

j. n. e.

Korteri üür on pagana odaw — 30 marka!.. Peremeeste asi on wilets.

Aga neile tuleb abi Issandast ... stop, ei — linnawalitsusest.

Leitakse, et üür madal ja tarwis seda kergitada. Aga kuidas seda kergitada, et mõlemad pooled — majaperemees ja üürnik — rahule jääwad? Kergitab liiga palju — tõusewad üürniku juuksed peas hirmu pärast püsti, kergitad wähe — sülitab peremees ja juskab juure kaudseid maksumisid.

Punktipealt nagu Wene muinasjutus kurest, kes sabapidi sõju jäänud — kiskunud saba soost wälja, nokk läinud sisse, kiskunud noka soost wälja, saba läinud sisse, jne.

*

Lugesin lehest kuulutuse:

„Otsitakse korterit. Korter wõib misjugune tahes olla, kui aga sees elada sünnib. Waewatasu kümme tuhat marka.“

Kümme tuhat oli muidugi raswaste tähtsudega.

Mõtlesin, lugesin — lugesin, mõtlesin ja nilpsasin keelt. Pagana hädasti oleks mul seda raha tarwis!

Läksin kalaranda.

Ahhaa, mu arwamine õige — rida wanu paate, mis kummuli keeratud.

Mh... Kui natuke õlgi alla laotada, siis päris mõnus korter.

Otsisin aadressi ja tormasin oma leidust teatama.

„Austatud härra, teie otsijite kortert?“

„Ja.“

„Ma wõin teile juhutada ajalehes lubatud taju eest.“

„Inimene!.. Kas tõesti? Räägite tõtt?“

„Tõtt.“

„Kus ta on, lähme ruttu, keegi ehk wõtab eest ära!.. Kätku, kätku!“

Tormasime.

Jõudsimme kohale.

„Siin, mu härra!“

„Ah need? Mh... Natuke wiletsad on, aga hädapärast kõlbawad. Igatahes on üür odaw.“

Astusime paatidele lähemale, et sündsamat neist wälja walida.

„See wist läheks, näib kaunis terve olewat.“

Pistisin nina ääre alla. Omaks imestuseks silmasin seal teist nina.

„Teie soow?“ küsis nina.

„Mh... pardon! Ma arwasin, et see korter waba on...“

„Pagan wõtaks, katsuge, et kaote, ma maksan siin sada marka kuus üüri ja keegi ei tohi mind eksitada mu korteris.“

„Wabandage...“

Läksime edasi.

Pistisin ettewaatlikult njna teise paadi serwa alla ja silmasin hiiiglasuurt soolatuügastega kaetud rusikak.

„Palun koputada, enne kui sisse astute,“ pajatas rusikas. „Ma arwan, see wiisakuse reegel peaks teil juba selge olema!“

Läksime kolmanda paadi juure.

Olin ettewaatlikum ja koputasin.

„Hallo,“ kajas hää. „Sisse, ikka sisse! Kes seal on, sina, Saks, wõi?“

„Pardon, me tulime korteri pärast...“

„Mis kurat, korteri pärast! On see linn hul-luks läinud! Täna ei saa enam rahu sugugi, muudkui käidakse kortert küsimas! Katsuge, et heaga kaote.“

Waatasin lootusetalt ringi. Neljanda paadi juure ei maksnud minnagi, sealt paistis selgesti jalg.

„Mis see tähendab, mu härra,“ küsis korteriotsija pahaselt. „Te lubasite mulle korteri muret-seda?“

„Ja... mh... waadake... Ma ei teadnud arwata, et siin juba elanikud on... See on iga-tahes...“

„Sigadus!“

Korteriotsija wibutas rusikak ja läks.

Istusin nukralt ühe lähedal olewa paadi peale ja mõlgutasin mõtteid selle kurwa ilmaelu üle.

„Palun mitte mu maja katust sisse waotada,“ kajas alt kuri hää.

Gori joonistus.

Türmi kriis.

— „Õöd lähewad juba külmaks — peab kindlamat korterit otsima hakkama!“

— „Ära looda!.. Näe, wangimajad kõik nii täis, et ootawad sabas korda... Waata, warsti saawad ainult need weel sisse, kes puid ja toiduaineid muretsewad ehk sisseseade ära ostawad!“

Sõgewa tuletorjujate paraad.

Kinoüleswõte loodusest.

Sõgewa tuletorjujate selts pühitseb oma aastapäewa. Seltsimajast tullakse marsšides turuplatšile, orkestri saatel, kes kokkukogunud rahwale näitlikult selgeks teha püüab, kui palju ühest puhkpillist walehelisid välja pigistada saab. (Pärastpoole sai seletatud, et selles olnud süüdi wastupuhuw tuul, mis kõik helid segi ajanud.) Pausede ajal lööb kohalik „fashions tailor“, s. o. maakeeles: rätsep, kõrwulukustawat trummisoolot. Wäike ja kõhetu, täitsa rätsepakujuline, mehike ägab oma koorma all, kuid ülesande kõrgusest aru saades täidab oma kohut heroiliselt. Üks wanaeideke tunneb temale, nähtawasti, südamest kaasa, lausudes oma

naabrile: „No see poig piaks küll täamba auraha saama, timä tege kõik si rasfembat tüüd.“

Jõutakse wiimati õnnelikult turuplatšile. Seal kamandab peamees kõuehäälega: „Parrraadi marsš!“ Orkester hakkab midagi „Kilumari“ taolist mängima. Mehed siibliwad selle taga, kes polka taktis kepsu lüües, kes walsi tempos hõljudes, kes aga lihtsalt koiwi järele lohistades. Oma maja ees tõstab pealik käed taewa poole, teeb Rummu Jüri näo pähe, hüppab jalad harkis arsfina kõrgusele üles ja kukub mürtlatades mõlemate jalgade peale maha, ise sealjuures mõirgades: „Seis!“

— Napoleoni wägedes ei olnud wiist Beresiinast älemineku juures niisuart segadust kui see hüüe „paraadlaste“ seas tekitab. Esimesed moodustawad enestest, seisma jäädes, müüri, kuhu vastu tagumised ärawõitmata inertsia seaduse järele pörka-

Hirmus raudtee õnnetus Türi-Alliku juures.

Õnnetuse kohutavad tagajärjed. Inimeseõnnetusi ei ole.

wad. Justament sarnane pilt, kui hullooga karja-aeda tormawa oinakarja nina ees wäraw kinni löödaks. — „Joonu! Wait!” kärgatab peamees. Mõneminutilise kobamise järele on terve falk wiimaks „wait”, see tähendab, — kõhud ette aetud, saapaninad sõbralikult üksteisega kokku surutud, kontsad selle eest üksteisest erapooletu maaribaga lahutud, ja „ruki po Schwam”. Peamees waatab kotka pilguga read üle, jääb siis keskele seisma, otsib midagi püksitaskutes, nuuskab põidla ja nimetisõrme wahel nina puhtaks, kõhatab ja algab peale lühikese mõkitamise, esiteks wärisewa, siis aga järjest paisuwa häälega: „Seltjimehed ja kaaskodanikud! Täna on meil hülguse ja rõõmu

päew: nii ja nii palju aastaid oleme Jumalale auks ja inimestele õnneks ennastohwerdawalt töötanud. Tõsi, meie ei ole küll ühtegi maja tulest suutnud päästa, aga meil on selle eest juhus olnud oma jõuduşi päältwaatamisega karastada, ja ma olen kindel, et kui meie weel paarikümne maja põlemist oleme näinud, siis wõime julgesti linna falkadega wõistelda. Mul on õnn osaks saanud täna waprimatele teie seast aurahäsi wälja jagada, kõikidele ei jatkunud materjali puuduse pärast.”

Algab aumärkide wäljajagamine. Need kinnitakse „wapramate” mundritele natuke ülespoole naba. Iseäraliste teenuste eest saab raha rinda ka

kohalik näitelawa primadonna, kolmeaastasine keekealine preili, kes selle juures publikumi tähelepanu oma peale pöörates kiljatab: „Mih, ärge nii sügawale pistke!“ — Orkester teeb nõrka katset tujchi mängida, ja peamees võtab jälle sõna: „Nüüd, armjad sõbrad, kuna kõik ametlik osa lõppenud, läki tagasi seltsimajja, kus teie janunewad kurgud võiwad karastust leida.“ Sest waadake, Wabariigi walitsus on teie, teenuseid dieti hinnates, tänaseks juubelipühaks kümme toopi puhast piiritust assigneerinud, samagonni on teil igapähele nii kui nii kaasas, siis mingem nüüd peale raske töö ka lõbu maitsema. Uraa!“ — „Uraa!“ — wastawad temale mõnikümmeand janunewat kõri, orkester lööb „Läksin aga, läksin mina läbi küla tänawa“, lahti, ja paraadlased kolivad lärmitsedes turuplatsilt minema. —

Ohjuf oleks võinud terve alew maha põleda, seekord ei oleks mingisugune m'aine wägi suutnud tuletõrjujaid waatamagi tulla sundida. Wiimane elumärk enne totaalset ärakukkumist lõi nende wäikse omawahelise löömingu näol lõkkesse, siis oli aga rahu maa peal ja taewas inimestest hea meel...

Noh, wäike nali võib ju olla.

— Sarwik. —

o—o—o

Suitsu raadio.

Kilupealinnast. Juba nädalapäewad hõljub paks suits linna kohal. Päikese silmad kipitawad ja on punaseks pundunud. Kuu — see mängib wist riigikontrolli — pole teist nähagi. Suitsu tekkimise põhjuste üle liigub palju kuulujutte, üks õigetu kui teine: Olla wabariigi mesilased peret heitmas; tahetawat juute wälja suitsetada; tsekileiwawilja ladud põleda, sest suitsul on kange tsekileiwa hais jne. jne. Üks on kindel: riigi wõi walitsuse wastane see suits küll olla ei wõi — ükski wõim teda laiali ajama ei ilmu. — Piirital ja mujal mererannas on päikesewannide asemel sinkidesuitsetamine moodis, mis weel paremini liha hukkamineku eest hoiab kui kombluse wõi terwishoiupolitsei. — Suitsu sees on wõimata oma wõi wõõra wara üle wahet teha. — Bidlingite hind langeb.

Toompäält. Wanades wangimaja waremetes on kibe ehitus käsil — teadmata, mis otstarbeks. „Erkat“ on kohaste ruumide leidmisega hädas — temale kuluksid need küll ära, nii wõi naa, nüüd wõi edaspidi.

B. del M.

—o—

Umbert nurga.

— „Restoraanides ja kohwimajades kawatsetawat muusika ära keelata.“

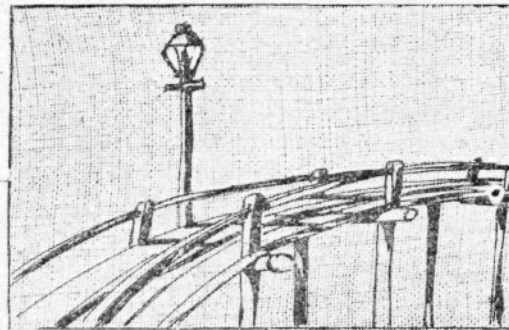
— „Tea kas „Estoonia“ ei saa muidu omal mängijaid wõi. Waja paljupealine mängijate pere nälga mõista — odawam püüda.“

—o—

Elawad pildid.

I.

Armastajad lähewad üle silla.

Hoidke see pilt ees ja oodake.

Küll nad lähewad. Tingimata lähewad.

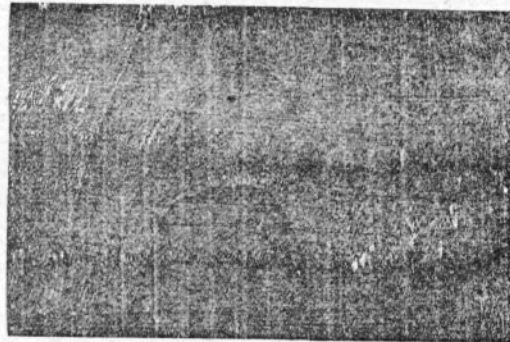
Aga kui teie lehe käest ära panete, lähewad nad seni üle ja siis teie ei näe.

Oma süü.

Kahte korda nad ei käi.

II.

Õösine wahejuhtumine.

Õöse on ju ikka pime.

Pole meie süü, et te midagi ei näe.

Mine tea, wast on koguni midagi inetut.

Õnnetused ja kauritööd.

Seewaldist edasi minnes on suur lai tee, dieti mitu teed kõrwuti.

No waat, tuleb jeda teed mööda linnapooke keegi piimanaine wäikse eeslükatawa wankriga ja sõidab linna poolt kaupmees Wimmel laia sarabaniga.

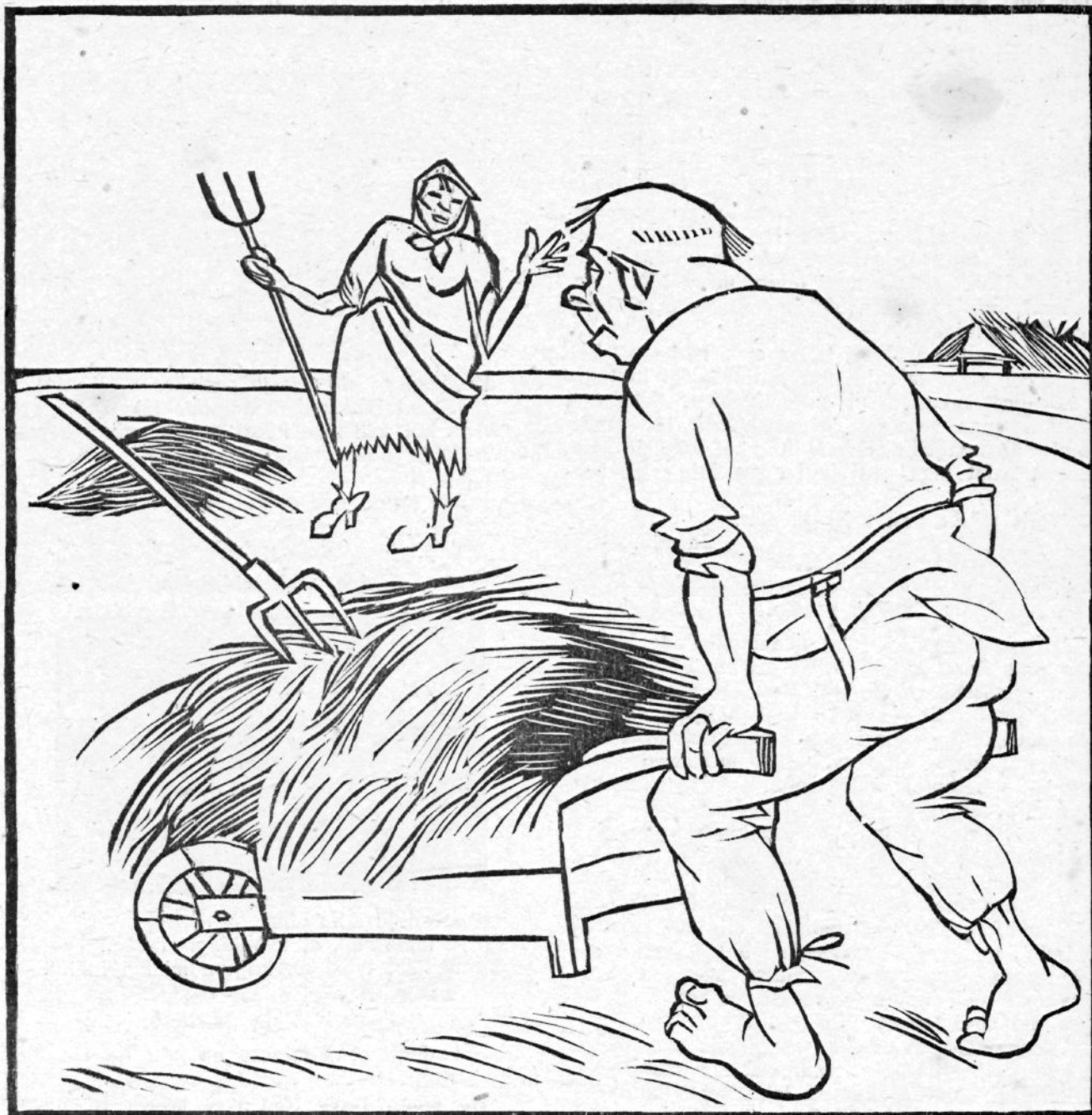
Piimaeit juhü oma wankrikese rentslisse wiimase wõimaluseni, kuid sarabani ratas- häigab siiski piimawankrikese ümber, lööb piimawankrikese telje kõweraks, ajab 10 toopi piima maha.

Suuremat õnnetust ei olnud. Ainult Wimmel ise sai raskesti ehmatada, karjatas „Aih!“ ja katjus, et edasi sai.

Gihwti Onkel.

—o—

Gori joonistus.

KUTSEHARIDUS

— „Opi aga, Jaan, sönnikulaotamine hästi kätte, seda läheb sul tarwis — ma usun kindlasti, et sind sügisel sinna suurde pläramenti walitasse!“

„Meie Matsi“ tellimise hind on nüüd:

Talitusest ise ära wiies — 30 marka kuu. Postiga ristpaela all kätte saates — 33 marka kuu. Kin-
nitatud ristpaela all kätte saates — 40 marka kuu. Üksik number 9 marka.

Ilmub „Teaduse“ kirjastusel. Vast. toim. Henrik Saar (Kiwilombi Ints). A. Kummel'i (end. G. Kalla) trükk, Tallinnas.